

DECIZIE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Ala Cobăneanu, Galina Stratulat
Oleg Sternioală, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agro-Victoria”, în cauza intentată la cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Elita-5-Altepi” în proces de faliment, Pînzaru Mihail, împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Agro-Victoria” privind validarea popririi,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, prin care a fost admisă cererea de validare a popririi,

CONSTATĂ:

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2015, s-a intentat procesul de insolvență față de SRL „Elita-5-Altepi”, mun. Chișinău, str. Nicolae Anestiade, 7, IDNO-1002600041354, s-a desemnat în calitate de administrator al procesului de insolvență Pînzaru Mihail, deținătorul Autorizației nr. 31 din 14.01.2015, s-au notificat creditorii SRL „Elita-5-Altepi” că termenul limită de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor, în vederea întocmirii tabelului definitiv, este pînă la 15.10.2015, s-a stabilit termenul limită de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului definitiv pînă la 30.10.2015 și s-a stabilit ședința de validare a creanțelor pentru 26.11.2015, ora 10.00, în incinta Curții de Apel Chișinău.

Ulterior, în cadrul derulării procedurii de faliment, la data de 02 martie 2016, lichidatorul SRL „Elita-5-Altepi”, Pînzaru Mihail, a depus o cerere de validare a popririi în sumă de 44 222,41 lei și încasarea de la SRL „Agro-Victoria” a sumei de 44 222,41 lei la contul de acumulare al creditorului.

În motivarea cererii, administratorul insolvenței a invocat că, întru executarea obligațiilor instituite de legislația insolvenței, inclusiv obligația de acumulare a masei debitoare, în calitate de lichidator, a solicitat de la contabilitatea societății lista debitorilor SRL „Elita-5-Altepi”. Astfel, au fost depistate creanțe ajunse la scadență, dar neachitate de către contragentul debitorului, ceea ce în condiții art. 126 alin. (2) al Legii insolvenței a servit temei pentru somarea persoanei juridice respective.

La momentul adresării cu prezenta cerere, a fost identificat ca debitor al SRL „Elita-5-Altepi”, care a recepționat somația lichidatorului (avizul de recepție a fost

semnat și restituit), în persoana SRL „Agro-Victoria”.

Indică că, în scopul încasării datoriei, a fost expediată somație în adresa terțului poprit, prin care ultimul a fost informat precum că datoria este supusă urmării silite prin poprire, și în temeiul art. 126 alin. (2) al Legii insolvenței, din momentul recepționării somației debitorul este declarat terț poprit.

Notează că a fost informat terțul poprit despre existența obligației de a întoarce datoria în termen de 5 zile de la primirea somației pe contul de acumulare al SRL „Elita-5-Altepi” în temeiul art. 126 alin. (5) al Legii insolvenței.

Totodată, relevă că proveniența datoriilor terțului poprit se datorează faptului neachitării produselor alimentare (băuturilor) livrate în adresa SRL „Agro-Victoria” de către SRL „Elita-5-Altepi”.

La momentul de față, terțul poprit a acumulat datorie față de SRL „Elita-5-Altepi” în suma de 44 222,41 lei, confirmate prin facturile fiscale BV5007070 din 20.02.2013, BV5007071 din 20.02.2013, BV 5007072 din 20.02.2013, BV5007073 din 20.02.2013 și BV5007080 din 20.02.2013.

Solicită lichidatorul SRL „Elita-5-Altepi”, Pînzaru Mihail, validarea popririi în sumă de 44 222,41 lei și încasarea de la SRL „Agro-Victoria” a sumei de 44 222,41 lei la contul de acumulare al creditorului.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, a fost admisă cererea de validare a popririi, fiind dispusă validarea popririi SRL „Elita-5-Altepi” în proces de insolvență față de SRL „Agro-Victoria” în sumă de 44 222,41 lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța de insolvență a invocat prevederile art. 66 alin. (1) lit. 1), 126 alin. (2) și (11) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, art. 512 alin. (1) și 572 alin. (1) și (2) CC, menționând că din probele administrate la dosar, rezultă ce terțul poprit îi datorează debitorului suma poprită ca urmare a neachitării mărfii livrate.

Considerînd ilegală hotărîrea instanței de insolvență, la 30.06.2016, SRL „Agro-Victoria” a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 14.04.2016 și emiterea unei noi hotărîri de respingere a cererii de validare a popririi ca fiind depusă tardiv.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond și au fost încălcate și aplicate greșit normele de drept material.

În speță, recurenta a menționat, prin prisma art. 514, 572 alin. (2), 267 alin. (1) și 271 CC, că la momentul depunerii cererii de poprire, toate facturile fiscale anexate aveau termenul expirat.

La 09.08.2016, lichidatorul SRL „Elita-5-Altepi” în proces de faliment, Pînzaru Mihail, a depus referință pe marginea recursului declarat, prin care și-a manifestat dezacordul cu argumentele acestuia, invocînd tardivitatea și netemeinicia lui și a solicitat respingerea recursului.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecînd recursul declarat împotriva hotărîrii date în instanța de fond și verificînd, în limitele invocate în recurs și în baza referinței prezentate de intimat, legalitatea hotărîrii atacate, Colegiul conchide că recursul declarat urmează să fie respins, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC al RM instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Hotărîrea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit este considerată legală și întemeiată.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, hotărîrile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Dat fiind faptul că în procedura de insolvență termenele de contestare cu recurs coincid cu cele din CPC (recurs Secțiunea 1- (15 zile și 5 zile), iar Legea insolvenței nu interzice acest lucru, persoana îndreptățită va putea solicita repunerea în termen pentru depunerea recursului, aducînd argumentele corespunzătoare.

După cum rezultă din materialele dosarului, Curtea de Apel Chișinău a emis hotărîrea recurată la 14.04.2016 (f.d. 21), iar recurentul nu a fost prezent în ședință la aceea dată (f.d. 18).

Totodată, hotărîrea recurată a fost expediată în adresa părților, inclusiv și a recurenteii la 30.05.2016 (f.d. 25), însă a fost recepționată la 17.06.2016 (f.d. 31-33).

Cererea de recurs a fost depusă de către SRL „Agro-Victoria” la 30.06.2016 (f.d. 28).

Prin urmare, Colegiul conchide că recurenta a depus cererea de recurs în termenul legal de atac cu recurs.

După cum rezultă din materialele cauzei, recurenta își exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolvență, prin care a fost admisă cererea de validare a popririi, fiind dispusă încasarea sumei poprite în mărime de 44 222,41 lei de la SRL „Agro-Victoria” în beneficiul SRL „Elita-5-Altepi” în proces de faliment.

Potrivit art. 126 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, sînt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile incorporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.

(2) Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvenței/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărîrea de intentare a procedurii de insolvență/faliment asupra debitorului.

(8) Terțul poprit nu va putea face contestație împotriva popririi. El își va formula apărările în instanța de insolvabilitate, care validează poprirea.

(9) Dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvabilității/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvabilitate în vederea validării popririi.

(10) Instanța de insolvabilitate îi va cita pe administratorul insolvabilității/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului urmăritor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărîrea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit.

(11) Dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolvabilitate va adopta o hotărîre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, Colegiul civil, comercial de contencios administrativ lărgit reiterează că dacă din probele administrate, rezultă ca terțul poprit datorează sume de bani debitorului, instanța va da o hotărîre de validare a popririi, prin care îl va obliga pe terțul poprit să plătească creditorului, în limita creanței, suma datorată debitorului. În caz contrar, instanța va hotărî desființarea popririi.

La caz, instanța de recurs conchide că instanța de insolvabilitate just a constatat că terțul poprit SRL „Agro-Victoria” datorează debitorului insolvabil 44 222,41 lei, ca urmare a neachitării mărfii livrate.

Mai mult, atît în cadrul examinării cauzei în instanța de insolvabilitate prin prezentarea referinței (f.d. 15), cît și în cererea de recurs, SRL „Agro-Victoria” nu a negat existența datoriei față de SRL „Elita-5-Altepi” în mărimea solicitată, ci doar a invocat expirarea termenului de prescripție pentru plata acestei datorii.

Potrivit art. 210 alin. (1) și (2) Cod civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului. În cazul în care, conform legii sau învoielii între părți, actul juridic trebuie încheiat în scris, el poate fi încheiat atît prin întocmirea unui singur înscris, semnat de părți, cît și printr-un schimb de scrisori, telegrame, telefonograme, altele asemenea, semnate de partea care le-a expedit.

În conformitate cu art. 211 alin. (1) Cod civil, nerespectarea formei scrise a actului juridic face să decadă părțile din dreptul de a cere, în caz de litigiu, proba cu martori pentru dovedirea actului juridic.

Potrivit art. 267 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 272 alin. (3) Cod civil, în raporturile juridice în care nu este stipulat termenul executării obligației sau în care executarea poate fi cerută oricînd,

termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data când debitorul trebuie să execute obligația.

În conformitate cu art. 575 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricând. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

Potrivit art. 93 pct. 16) din Codul fiscal, factură fiscală reprezintă acel formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hârtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) de către subiectul impozabil, înregistrat în modul stabilit, la efectuarea livrărilor impozabile.

La caz, facturile fiscale specificate supra atestă existența unor relații comerciale între contractanții nominalizați.

În acest sens, Colegiul notează că, facturile fiscale BV5007070 din 20.02.2013, BV5007071 din 20.02.2013, BV 5007072 din 20.02.2013, BV5007073 din 20.02.2013 și BV5007080 din 20.02.2013, semnate de ambele părți contractante, sunt susceptibile să probeze livrarea de către SRL “Elita-5-Altepi” în beneficiul SRL “Agro-Victoria” a unor mărfuri în sumă totală de 44 222,41.

Referitor la invocarea termenului de prescripție, instanța de recurs relevă următoarele.

Deși recurenta invocă că la momentul depunerii cererii de poprire, toate facturile fiscale anexate aveau termenul expirat, Colegiul reține că din conținutul facturilor fiscale, nu rezultă care este termenul scadent de executare a obligației corelative de către SRL “Agro-Victoria”, prin urmare terțul poprit este obligat să execute prestația sa în termen de 7 zile din momentul înaintării solicitării respective (art. 575 CC), iar dreptul la acțiune începe să curgă din momentul neonorării în termen a obligației contractuale.

Pornind de la cele menționate rezultă că, SRL “Elita-5-Altepi” și-a exercitat dreptul de a cere executarea obligației la data înaintării somației către SRL “Agro-Victoria” – 08.02.2016, iar termenul de prescripție extinctivă a început să curgă de la acest moment.

Or, raționamentul recurentei cum că termenul de prescripție a început să curgă la 20.02.2013, instanța de recurs îl consideră lipsit de suport juridic, deoarece acela este momentul livrării mărfurilor, însă în lipsa unui contract care să reglementeze expres data când devine scadentă obligația de plată pentru mărfurile livrate, intervine situația reglementată de norma prevăzută la art. 575 alin. (1) CC – termenul executării obligației – din momentul cererii creditorului.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit atestă că motivele de casare invocate de recurentă nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării recursului și acesta urmează a fi respins ca nefondat.

Ținând cont de cele indicate, în temeiul art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agro-Victoria”.

Se menține hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, în cauza intentată la cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Elita-5-Altepi” în proces de faliment, Pînzaru Mihail, împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Agro-Victoria” privind validarea popririi.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Iuliana Oprea